

سوال:

- تبدیل خطی $T: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^3$ را در نظر بگیرید. اگر داشته باشیم:

$$T\left(\begin{bmatrix} 3 \\ 2 \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{bmatrix} \text{ and } T\left(\begin{bmatrix} 4 \\ 3 \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} 0 \\ -5 \\ 1 \end{bmatrix}$$

آنگاه:

الف) ماتریس استاندارد تبدیل T را بدست آورید. $(T(x) = Ax)$

ب) رنک و $nullity$ تبدیل T را بدست آورید.

پاسخ:

- الف) برای اینکه ماتریس استاندارد این تبدیل را بدست آوریم، کافی است تبدیل یافته پایه استاندارد \mathbb{R}^2 را بدست آوریم. داریم:

$$\mathbf{e}_1 = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}, \mathbf{e}_2 = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$A = [T(\mathbf{e}_1), T(\mathbf{e}_2)]$$

حال برای اینکه $T(e_1)$ را محاسبه کنیم، ابتدا باید e_1 را بر حسب ترکیب خطی ای از وکتورهای

$$\begin{bmatrix} 3 \\ 2 \end{bmatrix} \text{ و } \begin{bmatrix} 4 \\ 3 \end{bmatrix} \text{ بنویسیم:}$$

$$\mathbf{e}_1 = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} = a \begin{bmatrix} 3 \\ 2 \end{bmatrix} + b \begin{bmatrix} 4 \\ 3 \end{bmatrix}$$

$$\rightarrow \begin{bmatrix} 3 & 4 \\ 2 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a \\ b \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}$$

از آنجا که دترمینان این ماتریس مخالف 0 است، پس به راحتی با ضرب کردن در معکوس آن، دستگاه بالا را حل می کنیم:

$$\begin{bmatrix} a \\ b \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 & 4 \\ 2 & 3 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 & -4 \\ -2 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 \\ -2 \end{bmatrix}$$

بنابراین $a = 3, b = -1$.

به طور مشابه برای $T(e_2)$ خواهیم داشت:

$$\mathbf{e}_2 = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} = c \begin{bmatrix} 3 \\ 2 \end{bmatrix} + d \begin{bmatrix} 4 \\ 3 \end{bmatrix}$$

$$\rightarrow \begin{bmatrix} 3 & 4 \\ 2 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} c \\ d \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} c \\ d \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 & 4 \\ 2 & 3 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 & -4 \\ -2 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -4 \\ 3 \end{bmatrix}$$

پس $c = -4, d = 3$.

پس خواهیم داشت:

$$\begin{aligned}
 T(\mathbf{e}_1) &= T\left(3 \begin{bmatrix} 3 \\ 2 \end{bmatrix} - 2 \begin{bmatrix} 4 \\ 3 \end{bmatrix}\right) \\
 &= 3T\left(\begin{bmatrix} 3 \\ 2 \end{bmatrix}\right) - 2T\left(\begin{bmatrix} 4 \\ 3 \end{bmatrix}\right) && \text{by linearity of } T \\
 &= 3 \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{bmatrix} - 2 \begin{bmatrix} 0 \\ -5 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 \\ 16 \\ 7 \end{bmatrix}.
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 T(\mathbf{e}_2) &= T\left(-4 \begin{bmatrix} 3 \\ 2 \end{bmatrix} + 3 \begin{bmatrix} 4 \\ 3 \end{bmatrix}\right) \\
 &= -4T\left(\begin{bmatrix} 3 \\ 2 \end{bmatrix}\right) + 3T\left(\begin{bmatrix} 4 \\ 3 \end{bmatrix}\right) && \text{by linearity of } T \\
 &= -4 \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{bmatrix} + 3 \begin{bmatrix} 0 \\ -5 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -4 \\ -23 \\ -9 \end{bmatrix}.
 \end{aligned}$$

بنابراین داریم:

$$A = [T(\mathbf{e}_1), T(\mathbf{e}_2)] = \begin{bmatrix} 3 & -4 \\ 16 & -23 \\ 7 & -9 \end{bmatrix}$$

ب) می دانیم که *rank* و *nullity* یک تبدیل برابر مقدار آن ها برای ماتریس استاندارد آن تبدیل است. پس کافی است این مقادیر را برای ماتریس A بدست آوریم.

$$A = \begin{bmatrix} 3 & -4 \\ 16 & -23 \\ 7 & -9 \end{bmatrix}.$$

برای بدست آوردن رنک داریم:

$$\begin{aligned}
 A &= \begin{bmatrix} 3 & -4 \\ 16 & -23 \\ 7 & -9 \end{bmatrix} \xrightarrow{R_3 - 2R_1} \begin{bmatrix} 3 & -4 \\ 16 & -23 \\ 1 & -1 \end{bmatrix} \xrightarrow{R_1 \leftrightarrow R_3} \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 16 & -23 \\ 3 & -4 \end{bmatrix} \\
 &\xrightarrow{\substack{R_2 - 16R_1 \\ R_3 - 3R_1}} \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 0 & -7 \\ 0 & -1 \end{bmatrix} \xrightarrow{-R_3} \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 0 & -7 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{R_1 + R_3 \\ R_2 + 7R_3}} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{R_2 \leftrightarrow R_3} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}.
 \end{aligned}$$

از آنجا که فرم کاهش یافته آن فقط 2 ستون محوری دارد، پس رنک این تبدیل 2 خواهد بود و بر اساس قانون *rank - nullity* این تبدیل 0 است.

$$(\text{rank of } A) + (\text{nullity of } A) = 2 \rightarrow \text{nullity } A = 0$$